

Analiza financijskih izvješća poduzeća Kandid d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2019. godine

Stipić, Ivona

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:410496>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-15**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski stručni studij Računovodstvo

Ivona Stipić

**Analiza financijskih izvješća poduzeća Kandit d.o.o. za razdoblje
od 2016. do 2019. godine**

Završni rad

Osijek, 2021.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski stručni studij Računovodstvo

**Analiza financijskih izvješća poduzeća Kandit d.o.o. za razdoblje
od 2016. do 2019. godine**

Završni rad

Studentica: **Ivona Stipić**

JMBAG: 0010224128

email: ivonastipi602@gmail.com

Mentor: prof. dr.sc. Domagoj Sajter

Osijek, 2021.

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Economics in Osijek

Professional Study accounting

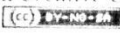
**Analysis of the financial statements of the company Kandit for the period of
2016 to 2019**

Ivona Stipić

Final paper

Osijek, 2021.

IZJAVA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI,
PRAVU PRIJENOSA INTELKTUALNOG VLASNIŠTVA,
SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA
I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je AVRŠIO
(navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: IVONA STIPIĆ

JMBAG: 0010224128

OIB: 39293055650

e-mail za kontakt: ivonastipic602@gmail.com

Naziv studija: STRUČNI STUDIJ RAČUNOVODSTVO

Naslov rada: ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA PODUZEĆA KAPITEL D.O.O ZA RAZDOBLJE
OD 2016. DO 2018. GODINE

Mentor/mentorica diplomskog rada: PR. ST. DR. SC. DOMAGOJ ŠAŠTER

U Osijeku, 8. 9. 2021. godine

Potpis Ivana Stipić

Sažetak

Analiza financijskih izvješća služi za prosudbu poslovanja, bavi se analitičkim ispitivanjem financijske sposobnosti poduzeća, na temelju kojeg se donose poslovni planovi i odluke poduzeća.

Cilj ovog rada je analizirati uspješnost poduzeća Kandid d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine, kroz godišnja financijska izvješća. U radu su analizirana financijska izvješća poduzeća Kandid d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine. Kroz vertikalnu i horizontalnu analizu analizirani su bilanca i račun dobiti i gubitka. Rad se sastoji od pet dijelova. Prvi i drugi dio rada odnose se na uvod i metodologiju rada, u kojima je napisan kratki uvod u samu temu rada. Treći dio prikazuje podatke o samom poduzeću Kandid d.o.o., poslovanju i povijesti poduzeća. U četvrtom dijelu obrađena je analiza financijskih izvješća poduzeća Kandid. U tom cijelu obrađene su vertikalna i horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka te izvještaj o novčanom toku. Peti dio rada prikazuje analizu financijskih omjera, omjeri koji su odabrani za analizu su omjer likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti.

Horizontalnom i vertikalnom analizom bilance promatranog poduzeća može se doći do zaključka kako poduzeće kroz promatrano razdoblje smanjuje vrijednost dugotrajne imovine. Kod analize likvidnosti može se primijetiti kako poduzeće ne može podmiriti svoje kratkoročne obveze iz kratkotrajne imovine, no to ne mora nužno značiti da poduzeće nije likvidno. Iz omjera zaduženosti može se zaključiti kako poduzeće veći dio svoje imovine financira iz tuđih izvora. Promatranjem ekonomičnosti poslovanja i ekonomičnosti ukupnog poslovanja vidljivo je da je poduzeće u promatranom razdoblju poslovalo ekonomično. Ekonomičnost financiranja u promatranom primjeru prikazuje da je ekonomičnost poduzeća kada je u pitanju pokazatelj ekonomičnost financijskog poslovanja negativna, to jest da poduzeće ne može pokriti financijske rashode jer ostvaruje manje financijske prihode.

Ključne riječi: financijska izvješća, bilanca, račun dobiti i gubitka, horizontalna i vertikalna analiza

Summary

Analysis of financial reports is used to judge a business, it deals with analytical testing of financial ability of a company, which are used to make business plans and decisions of the company.

Goal of this paper is to analyze the success of the company Kandit d.o.o. from 2016. to 2019., through annual financial reports. In this paper are the financial reports of the company Kandit., during the period from 2016. to 2019., analyzed. The balance sheet and the account of the gain and loss are through the vertical and horizontal analysis analyzed. The paper contains five parts. The first and second part refers to the introduction and methodology, where the short introduction into the topic of the work described is. The third part shows information about the company Kandit, their management and history. In the fourth part are the financial reports of the company Kandit processed. In this part are the vertical and horizontal analysis of the balance sheet and the account of the gain and loss, as well as the cash flow processed. The fifth part of the work shows the analysis of the financial ratio. For the analysis are the ratio of the liquidity, indebtedness, activity, economy and profitability chosen.

Through the horizontal and vertical analysis of the balance sheet, we can come to the conclusion that the value of fixed assets is decreasing through the observed period. The analysis of the liquidity is showing us that the company is not able to settle the short-term liabilities from the current assets. Though it does not necessarily imply that the company is not liquid. The indebtedness ratio shows us that the company finances most of its assets from extraneous sources. By looking into the economical management and economy of total business we can see that the business has run economical during the observed period. The cost-effectiveness of financing, of the observed example, shows us that the economy of the company, regarding the cost-effectiveness indicator of the financial management, is negative, meaning that the company can not cover the financial expense, because it achieves lesser financial incomes.

Key words: financial reports, balance, account of the gain and loss, horizontal and vertical analysis

Sadržaj

1. Uvod.....	2
2. Metodologija	3
3. Kandid d.o.o.....	4
4. Analiza financijskih izvješća poduzeća Kandid d.o.o.....	5
4.1. Bilanca	5
4.1.1. Horizontalna analiza bilance.....	8
4.1.2. Vertikalna analiza bilance.....	9
4.2. Račun dobiti i gubitka	11
4.2.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka.....	13
4.2.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka	14
4.2. Izvještaj o novčanom toku	15
5. Analiza financijskih omjera.....	17
5.1. Omjeri likvidnosti.....	17
5.2. Omjeri zaduženosti	18
5.3. Omjeri aktivnosti	19
5.4. Omjeri ekonomičnosti	20
5.5. Omjeri profitabilnosti	21
6. Zaključak.....	23
Literatura.....	24
Popis tablica	25

1. Uvod

Kandit d.o.o. jedna je od poznatijih konditorskih tvrtki na ovome području, upravo to je jedan od razloga izbora ovoga poduzeća za detaljniju analizu poslovanja. Također jedna od motivacija za analizu ovog poduzeća je njihov krajnji produkt, čokolada, s kojim su i započeli svoje poslovanje.

Cilj ovog rada je analizirati uspješnost poduzeća Kandit d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine, kroz godišnja financijska izvješća. Poduzeća za cilj poslovanja često postavljaju profitabilnost. Da bi poduzeće došlo do tog cilja mora planirati i donositi pravilne poslovne odluke. Kako bi se dobila jasnija slika o poslovanju poduzeća uz istinite i točne financijske podatke, važni su i nefinancijski podaci kako bi se donijela ispravna odluka. Upravo temeljna financijska izvješća mogu pomoći poduzeću pri donošenju važnih poslovnih odluka koje ih dovode do njihovog glavnog cilja.

2. Metodologija

Predmet ovoga rada je analiza financijskih izvješća poduzeća Kandid d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2019. Cilj rada je kroz horizontalnu i vertikalnu analizu te financijske omjere utvrditi uspješnost poduzeća u promatranom razdoblju. Rad se sastoji od pet dijelova. Prvi i drugi dio rada odnose se na uvod i metodologiju rada, u kojima je napisan kratki uvod u samu temu rada. Treći dio prikazuje podatke o samom poduzeću Kandid d.o.o., poslovanju i povijesti poduzeća. U četvrtom dijelu obrađena je analiza financijskih izvješća poduzeća Kandid. U tom cijelu obrađene su vertikalna i horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka te izvještaj o novčanom toku. Peti dio rada prikazuje analizu financijskih omjera, omjeri koji su odabrani za analizu su omjer likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti.

Metode koje su korištene i radi si analiza financijskih izvještaja i to horizontalna, vertikalna te analiza omjera.

3. Kandid d.o.o.

Kandid je društvo s ograničenom odgovornošću, klasificira se kao veliko poduzeće. Temeljni kapital poduzeća koji je uplaćen u cijelosti iznosi 129.000.000 kuna. Kandid d.o.o. je konditorska tvrtka sa sjedištem u Osijeku, koja se bavi proizvodnjom bombona, čokolada i krem proizvoda. S radom započinje 20 – tih godina 20. stoljeća kao „Prva osječka tvornica kandita Kaiser i Stark“. Na početku je to bila tvornica za proizvodnju bombona, vafla i slatkiša, međutim zbog tržišnih uvjeta i postizanja konkurentnosti ubrzo kupuju licencu za proizvodnju čokolade od bečke tvornice Pischinger. Poduzeće je 2013. godine započelo s izgradnjom tvornice u Nemetinu. U ožujku 2014. godine tvornica je započela s radom, kapacitet proizvodnje iznosi 14.000 tona godišnje. Kandid ima širok asortiman proizvoda, a neki od poznatijih proizvoda koji su ujedno postali sinonim za kvalitetu i prepoznatljivost Kandita su bomboni Mentol Zeleni, Rum pločice i Čokolada za kuhanje. Neprekidnim poboljšavanjem i razvojem postojećih i novih proizvoda žele potiči zadovoljstvo kupaca te samim time privući nove kupce.

Kao misiju poduzeće ističe želju da život svojih potrošača učine ljepšim i lakšim, proizvodeći slatkiše koji će oduševiti i razveseliti potrošače svojom izvrsnošću i kvalitetom. Kandid se svojim proizvodima nastoji prilagoditi željama i potrebama potrošača, samim time i osigurati konkurentnost poduzeća na tržištu. Za viziju ističu da žele stvoriti i obogatiti trenutke uživanja, osim toga nastoje nadmašiti očekivanja potrošača te žele svojim zaposlenicima biti poticajna sredina.

Poduzeću Kandid nije važan samo poslovni uspjeh, nego i uspjeh njihovih djelatnika. Ističu kako je čovjek najznačajniji resurs njihove tvrtke te im žele pomoći pri ostvarivanju njihovih osobnih i poslovnih ciljeva. Također naglašavaju važnost brige za okoliš te poboljšanje životne zajednice u kojoj djeluju.

4. Analiza financijskih izvješća poduzeća Kandit d.o.o.

Financijska izvješća poduzeća su temelj za analizu poslovanja. Baica, Guzić, Jurković (1999) navode da se financijska izvješća sastavljaju kako bi pružili vanjskim i unutarnjim korisnicima informacije o poslovanju i financijskom stanju poduzeća, osim toga pomažu unutarnjim korisnicima da donose ispravne odluke. Iz zakona o računovodstvu proizlaze temeljna financijska izvješća, a to su:

- bilanca,
- račun dobiti i gubitka,
- izvještaj o novčanom toku,
- izvještaj o promjeni glavnice (kapitala),
- bilješke uz financijska izvješća.

„Predmet analize u poduzeću jest materijalno, financijsko poslovanje, odnosno pojave i veličine, koje su s njim u vezi ili iz njega proizlaze. Predmet analize može biti određen:

- kao stalan, redovit posao, na temelju organizacijskog propisa po ustrojstvu analitičke službe u poduzeću
- kao povremeni posao
- kao izvanredni posao, prema posebnim zahtjevima“ (Crnković, Mijoč, Mahaček 2010:121).

4.1. Bilanca

Bilanca je temeljno financijsko izvješće koje mora sastavljati svako poduzeće neovisno o klasifikaciji. Bilanca je definirana kao sustavan pregled imovine, kapitala i obveza na određeni dan.

Prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja imovina, obveze i kapital su sastavni dio bilance. Imovina je resurs koji poduzeće posjeduje i s kojim nastoji ostvariti ekonomske koristi. Obveza je dug koji je poduzeće dužno podmiriti u određenom roku, a nastao je iz nekih prošlih događaja. Kapital ili glavnica je imovina poduzeća nakon odbitka svih obveza. Imovinu u bilanci nazivamo aktiva, dok pasiva predstavlja izvore imovine.

Žager, Mamić Sačer, Sever Mališ, Ježovita, Žager (2020) ističu da bilanca služi i kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja. Bilanca prikazuje imovinu prema podrijetlu i prema pojavnom obliku, stoga se kaže da prikazuje dvostruki prikaz imovine. Postoji nekoliko vrsta bilanci, neke od vrsta su:

- početna bilanca – sastavlja se kada poduzeće počinje s radom;
- zaključna bilanca – uglavnom se sastavlja na kraju godine;
- pokusna bilanca – poduzeća ovu vrstu bilance sastavljaju radi kontrole knjiženja, većinom ju sastavljaju jednom mjesečno;
- konsolidirana bilanca – sastavlja se kod složenih poduzeća, nastoji ih prikazati kao cjelinu;
- zbrojna bilanca – kao i konsolidirana sastavlja se kod složenih poduzeća, služi kao podloga konsolidiranoj bilanci;
- diobena bilanca – nastaje kada se poduzeća razdvajaju na dva ili više pojedinačnih poduzeća;
- fuzijska bilanca – sastavlja se kada se dva ili više poduzeća ujedinjuju u jedno poduzeće;
- sanacijska bilanca – sastavlja se kako bi se utvrdili gubici i pronašle mjere za oporavak poduzeća;
- stečajna bilanca – ukoliko se poduzeće ne oporavi dolazi do stečajnog postupka prilikom kojeg se sastavlja stečajna bilanca;
- likvidacijska bilanca – služi za utvrđivanje likvidacijske mase;
- planska bilanca – prikazuje planirane, a ne stvarne vrijednosti. Služi za analizu realizacije postavljenih ciljeva.

„Bilanca je posebno važan izvještaj jer ukazuje na financijski položaj poduzeća. Pod financijskim položajem uobičajeno se podrazumijeva stanje i međuodnos imovine, obveza i kapitala određenog poduzeća.“ (Žager, Mamić Sačer, Sever Mališ, Ježovita, Žager 2020:93). U nastavku u tablici broj 1 prikazana je bilanca poduzeća Kandid d.o.o.

Tablica 1. Bilanca poduzeća Kandit d.o.o.za razdoblje od 2016. do 2019. godine

<i>svi iznosi su izraženi u tisućama kuna</i>				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
DUGOTRAJNA IMOVINA	205.746	195.905	182.628	170.764
Nekretnine, postrojenja i oprema	202.808	195.520	176.923	167.630
Nematerijalna imovina	425	235	198	88
Predujmovi za materijalnu imovinu	2.513	150	1.986	
Odgođena porezna imovina			3.522	3.046
KRATKOTRAJNA IMOVINA	115.317	129.915	135.748	119.819
Zalihe	35.070	29.822	30.336	29.822
Potraživanja od kupaca	74.390	78.020	87.077	77.920
Ostala potraživanja	1.151	1.174	936	598
Novac u novčani ekvivalenti	4.706	20.899	17.399	11.479
UKUPNA AKTIVA	321.063	325.820	318.376	290.583
PASIVA				
KAPITAL I REZERVE	87.879	89.989	99.393	101.128
Temeljni upisani kapital	129.000	129.000	129.000	129.000
Akumulirani gubici	-41.121	-39.011	-29.607	-27.872
DUGOROČNE OBVEZE	114.657	126.331	108.187	80.894
Dugoročni kredit	114.657	126.331	108.187	80.894
KRATKOROČNE OBVEZE	118.527	109.500	110.796	108.561
Kratkoročno dospijeće kredita i zajmova	52.449	57.752	50.132	46.878
Obveze prema dobavljačima	61.495	45.355	51.802	51.272
Ostale kratkoročne obveze	4.583	6.393	8.862	10.411
UKUPNA PASIVA	321.063	325.820	318.376	290.583

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na:

<https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Tablica prikazuje bilancu poduzeća Kandit d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2019. godine. Iz tablice se može vidjeti kako temeljni upisani kapital poduzeća iznosi 129.000.000 kuna. Također vidljivo je da se dugotrajna imovina iz godine u godinu smanjuje. Tako je 2016. godine vrijednost dugotrajne imovina bila 205.746.000 kuna, dok je 2019. vrijednost dugotrajne imovine iznosila 170.764.000 kuna. Stavka koja se također smanjuje su akumulirani gubici poduzeća. Iznos akumuliranog gubitka 2016. godine iznosi 41.121.000 kuna, a 2019. godine 27.872.000 kuna.

4.1.1. Horizontalna analiza bilance

„Horizontalna analiza temelji se na komparativnim financijskim izvješćima, koji daju usporedbu određene pojave kroz više razdoblja. Na temelju tih promjena prosuđuje se koliko je uspješno i sigurno poslovanje promatranog društva“ (Crnković, Mijoč, Mahaček 2010:125). Horizontalna analiza bilance prikazana je u tablici 2, a izračunata je usporedbom pojedinih stavki bilance svake godine sa prethodnom. Način izračunavanja horizontalne analize bilance:

$$\text{razlika (tekuća godina – prethodna godina) / prethodna godina *100}$$

Tablica 2. Horizontalna analiza bilance za poduzeća Kandid d.o.o.u razdoblje od 2016. do 2019. godine

Naziv pozicije	% u odnosu na 2016.	% u odnosu na 2017.	% u odnosu na 2018.
DUGOTRAJNA IMOVINA	-4,78	-6,78	-6,50
Nekretnine, postrojenja i oprema	-3,59	-9,51	-5,25
Nematerijalna imovina	-44,71	-15,74	-55,56
Predujmovi za materijalnu imovinu	-94,03	1224,00	-100,00
Odgođena porezna imovina	0,00		-13,52
KRATKOTRAJNA IMOVINA	12,66	4,49	-11,73
Zalihe	-14,96	1,72	-1,69
Potraživanja od kupaca	4,88	11,61	-10,52
Ostala potraživanja	2,00	-20,27	-36,11
Novac u novčani ekvivalenti	344,09	-16,75	-34,02
UKUPNA AKTIVA	1,48	-2,28	-8,73
PASIVA			
KAPITAL I REZREVE	2,40	10,45	1,75
Temelji upisani kapital	0,00	0,00	0,00
Akumulirani gubici	-5,13	-24,11	-5,86
DUGOROČNE OBVEZE	10,18	-14,36	-25,23
Dugoročni kredit	10,18	-14,36	-25,23
KRATKOROČNE OBVEZE	-7,62	1,18	-2,02
Kratkoročno dospijeće kredita i zajmova	10,11	-13,19	-6,49
Obveze prema dobavljačima	-26,25	14,21	-1,02
Ostale kratkoročne obveze	39,49	38,62	17,48
UKUPNA PASIVA	1,48	-2,28	-8,73

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Tablica prikazuje horizontalnu analizu bilance poduzeća Kandid d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2019. godine. Iz tablice je vidljivo da se vrijednosti aktive i pasive uglavnom smanjuju u odnosu na godinu s kojom se uspoređuje, izuzetak je 2017. godina u kojoj se vrijednost aktive i pasive povećala za 1,48% u odnosu na 2016. godinu. Vrijednost aktive i pasive u 2018 – oj godini bila je za 2,28% manja u odnosu na 2017. godinu, dok se 2019. godine vrijednost aktive i pasive smanjila za 8,73% u odnosu na 2018. godinu. Također je vidljivo da su kapital i rezerve jedina stavka koja je u promatranom razdoblju uvijek u porastu u odnosu na godinu s kojom se uspoređuje.

4.1.2. Vertikalna analiza bilance

Crnković, Mijoč, Mahaček (2010) navode kako vertikalna analiza predstavlja usporedbu financijskih podataka u jednoj poslovnoj godini. Također ističu da je kod vertikalne analize bitno analizirati izvore kapitala, to jest financiranje imovine. Analizirati financira li se imovina iz vlastitih ili tuđih izvora i u kojem omjeru, kako bi mogli utvrditi zaduženost poduzeća i druge informacije vezane uz financiranje poduzeća.

Vertikalna analiza bilance izračunava se na način da se aktiva i pasiva izjednače za 100, a ostale stavke se izračunavaju kao postotci od aktive ili pasive. U tablici broj 3 prikazana je vertikalna analiza poduzeća Kandid d.o.o., koja je izračunata na način da su pojedine stavke izražene kao postotak od ukupne aktive ili pasive.

Tablica 3. Vertikalna analiza poduzeća Kandit d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2019. godine

Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
DUGOTRAJNA IMOVINA	64,08	60,13	57,36	58,77
Nekretnine, postrojenja i oprema	63,17	60,01	55,57	57,69
Nematerijalna imovina	0,13	0,07	0,06	0,03
Predujmovi za materijalnu imovinu	0,78	0,05	0,62	/
Odgodena porezna imovina			1,11	1,05
KRATKOTRAJNA IMOVINA	35,92	39,87	42,64	41,23
Zalihe	10,92	9,15	9,53	10,26
Potraživanja od kupaca	23,17	23,95	27,35	26,82
Ostala potraživanja	0,36	0,36	0,29	0,21
Novac u novčani ekvivalenti	1,47	6,41	5,46	3,95
UKUPNA AKTIVA	100,00	100,00	100,00	100,00
PASIVA				
KAPITAL I REZREVE	27,37	27,62	31,22	34,80
Temelji upisani kapital	40,18	39,59	40,52	44,39
Akumulirani gubici	-12,81	-11,97	-9,30	-9,59
DUGOROČNE OBVEZE	35,71	38,77	33,98	27,84
Dugoročni kredit	35,71	38,77	33,98	27,84
KRATKOROČNE OBVEZE	36,92	33,61	34,80	37,36
Kratkoročno dospijeće kredita i zajmova	16,34	17,73	15,75	16,13
Obveze prema dobavljačima	19,15	13,92	16,27	17,64
Ostale kratkoročne obveze	1,43	1,96	2,78	3,58
UKUPNA PASIVA	100,00	100,00	100,00	100,00

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Iz tablice je vidljivo da je u 2016 – oj godini dugotrajna imovina čini 64,08% aktive, dok je kratkotrajna 35,92%. Najveća stavka dugotrajne imovine su nekretnine, postrojenja i oprema koja iznose 63,17%. 2017. godine struktura aktive podijeljena je na 60,13% dugotrajne imovine i 35,92% kratkotrajne. U 2018.- oj godini dugotrajna imovina je iznosi 57,36% aktive, a kratkotrajna 42,64%. Struktura aktive u 2019 – oj godini podijeljena je tako da 58,77% čini dugotrajna imovina, a 41,23% kratkotrajna imovina. Kada je u pitanju pasiva u 2016 – oj godini kapital i rezerve iznose 27,37% aktive, 35,71% je iznos dugoročnih obveza, a 36,92% kratkoročnih obaveza. U 2019 – oj godini kapital i rezerve iznose 34,80%, dugoročne obveze 27,84%, a kratkoročne obveze 37,36% ukupne aktive. Iz tablice se može zaključiti kako su se poduzeću kroz promatrano razdoblje smanjivale dugoročne obveze, dok su kratkoročne u blagom porastu.

4.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka predstavlja financijsko izvješće koje prikazuje prihode i rashode u nekom obračunskom razdoblju. Ovo financijsko izvješće je vrlo bitno jer se njime ocjenjuje uspješnost poduzeća. Uspješnost poduzeća govori o tome koliko je poduzeće sposobno ostvariti postavljene ciljeve. Svako poduzeće samo postavlja svoje ciljeve, oni mogu biti različiti, ali cilj koji je jednak većini poduzeća je profitabilnost poslovanja. Upravo se profitabilnost poslovanja može vidjeti u računu dobiti i gubitka. Osnovne elementi računa dobiti i gubitka su:

- prihodi – „predstavljaju povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja sredstava ili smanjenja obveza, što ima kao posljedicu povećanje glavnice, ali ne ono u svezi s uplatama vlasnika“ (Žager, Mamić Sačer, Sever Mališ, Ježovita, Žager 2020:110). Prihodi se dijele na poslovne (prihodi od prodaje i ostali poslovni prihodi) i financijske prihode. U nastavku u tablici broj 4 prikazana podjela prihoda u poduzeću Kandid.
- Rashodi – „predstavljaju smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja sredstava, što ima kao posljedicu smanjenje glavnice, ali ne one u svezi s raspodjelom glavnice“ (Žager, Mamić Sačer, Sever Mališ, Ježovita, Žager 2020:110).

Osim prihoda i rashoda važan element je njihova razlika odnosno dobit ili gubitak. Dobit nastaje kada su prihodi poslovanja veći od rashoda, dok su kod gubitka rashodi veći od prihoda.

Tablica 4. Račun dobiti i gubitka poduzeća Kandit d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine

<i>svi iznosi su izraženi u tisućama kuna</i>				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
POSLOVNI PRIHODI	286.065	306.657	267.189	263.829
Prihod od prodaje	281.384	305.005	265.227	261.911
Ostali poslovni prihodi	4.681	1.652	1.962	1.918
POSLOVNI RASHODI	286.062	-298.225	256.047	256.917
Promjena u zalihama	7.282	562	-1.644	-431
Troškovi sirovina i materijala	158.256	168.906	162.865	165.945
Troškovi prodane trgovačke robe	340	85	124	149
Troškovi amortizacije	19.117	19.517	21.689	20.473
Troškovi osoblja	26.975	27.900	30.610	32.544
Ostali troškovi poslovanja	74.092	81.255	42.403	38.237
FINANCIJSKI PRIHODI	2.470	2.241	1.940	980
FINANCIJSKI RASHODI	7.923	8.563	7.200	5.681
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-5.450	2.110	5.882	2.211
POREZ NA DOBIT			3.522	-476
NETO DOBIT/GUBITAK	-5.450	2.110	2.360	1.735
Ostala sveobuhvatna dobit				
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine	-5.450	2.110	2.360	1.735

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Iz tablice je vidljivo da se u poduzeću prihodi dijele na poslovne i financijske. Poslovni prihodi su veći, a najviše prihoda poduzeće ostvaruje od prodaje. Prihod od prodaje kroz promatrano razdoblje bilježi pad. Tako je 2016. godine prihod od prodaje iznosio 281.384.000 kuna, a 2019. godine 261.911.000 kuna. Financijski prihodi se također smanjuju kroz razdoblje 2016. godine iznosili su 2.470.000, dok su 2019. godine bili 980.000 kuna. Rashodi poduzeća također se dijele na poslovne i financijske. Poslovni rashodi su veći od financijskih, najveće rashode poduzeću predstavljaju troškovi sirovina i materijala. Može se uočiti kako poslovni rashodi također bilježe pad. 2016. godine poslovni rashodi su iznosili 286.062.000 kuna, a 2019. godine bili su 256.917.000 kuna. Financijski rashodi također bilježe pad 2016. godine iznosili su 7.923.000 kuna, dok su 2019. godine bili su 5.681.000 kuna. Iz tablice je vidljivo da poduzeće Kandit d.o.o. u 2016 – oj godini ostvaruje gubitak od 5.450.000 kuna, u 2017 – oj godini ostvaruje dobit od 2.110.000 kuna, u 2018 – oj godini također dobit od 2.360.000 kuna, dobit ostvaruje i u 2019 – oj godini, a ona iznosi 1.735.000 kuna.

4.2.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka prikazana je u tablici 5, a izračunata je kao i kod bilance usporedbom pojedinih stavki računa dobiti i gubitka svake godine sa prethodnom.

Formula za izračun horizontalne analize računa dobiti i gubitka:

$$\text{razlika (tekuća godina – prethodna godina) / prethodna godina *100}$$

Tablica 5. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Kandid d.o.o. od 2016. do 2019. godine

Naziv pozicije	% u odnosu na 2016.	% u odnosu na 2017.	% u odnosu na 2018.
POSLOVNI PRIHODI	7,20	-12,87	-1,26
Prihod od prodaje	8,39	-13,04	-1,25
Ostali poslovni prihodi	-64,71	18,77	-2,24
POSLOVNI RASHODI	4,25	-14,14	0,34
Promjena u zalihama	-92,28	-392,53	-73,78
Troškovi sirovina i materijala	6,73	-3,58	1,89
Troškovi prodane trgovačke robe	-75,00	45,88	20,16
Troškovi amortizacije	2,09	11,13	-5,61
Troškovi osoblja	3,43	9,71	6,32
Ostali troškovi poslovanja	9,67	-47,81	-9,82
FINANCIJSKI PRIHODI	-9,27	-13,43	-49,48
FINANCIJSKI RASHODI	8,08	-15,92	-21,10
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-138,72	178,77	-62,41
POREZ NA DOBIT			-113,52
NETO DOBIT/GUBITAK	-138,72	11,84	-26,48
Ostala sveobuhvatna dobit			
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine	-138,72	11,84	-26,48

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Iz tablice se može zaključiti kako se u 2017 – oj godini ukupni gubitak smanjio za 138,72% u odnosu na 2016. godinu, odnosno poduzeće je 2017. godine ostvarilo dobit od 2.110.000

kuna. 2018. godine dobit poduzeća bila je veća za 11,84% u odnosu na 2017. godinu, dok se dobit poduzeća u 2019 –oj godini smanjila u odnosu na 2018. godinu. Za interpretaciju ove tablice potrebno je obratiti pozornost na tablicu broj 4 na stavku Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine.

4.2.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Vertikalna analiza kao što je već navedeno predstavlja usporedbu financijskih podataka u jednoj godini. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka izračunava se na način da se poslovni prihodi izjednače za 100, a ostale stavke se izračunavaju kao postotci od ukupnih prihoda. U nastavku tablica broj 6 prikazuje vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka u razdoblju od 2016. do 2019. godine.

Tablica 6. Vertikalna analiza Računa dobiti i gubitka poduzeća Kandid d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine

VERTIKALNA ANALIZA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
POSLOVNI PRIHODI	100	100	100	100
Prihod od prodaje	98,36	99,46	99,27	99,27
Ostali poslovni prihodi	1,64	0,54	0,73	0,73
POSLOVNI RASHODI	100,00	97,25	95,83	97,38
Promjena u zalihama	2,55	0,18	-0,62	-0,16
Troškovi sirovina i materijala	55,32	55,08	60,95	62,90
Troškovi prodane trgovačke robe	0,12	0,03	0,05	0,06
Troškovi amortizacije	6,68	6,36	8,12	7,76
Troškovi osoblja	9,43	9,10	11,46	12,34
Ostali troškovi poslovanja	25,90	26,50	15,87	14,49
FINANCIJSKI PRIHODI	0,86	0,73	0,73	0,37
FINANCIJSKI RASHODI	2,77	2,79	2,69	2,15
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-1,91	0,69	2,20	0,84
POREZ NA DOBIT			1,32	-0,18
NETO DOBIT/GUBITAK	-1,91	0,69	3,52	0,66
Ostala sveobuhvatna dobit				
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine	-1,91	0,69	3,52	0,66

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

4.2. Izvještaj o novčanom toku

„Izvještaj o novčanim tokovima sastavni je dio temeljnih financijskih izvještaja koji pokazuje izvore pribavljanja i način upotrebe novca“ (Žager, Mamić Sačer, Sever Mališ, Ježovita, Žager 2020:124).

Novac je važan, sve se vrti oko novca, njime se kupuju strojevi, sirovine, podmiruju obveze. Upravo iz toga razloga važno je da za poduzeća sastavljaju izvještaj o novčanom toku jer iz njega mogu iščitati na što se novac troši, izvore novca te utvrditi višak ili manjak novčanih sredstava.

Tablica 7. Izvještaj o novčanom toku poduzeća Kandid d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine.

<i>svi iznosi su izraženi u tisućama kuna</i>				
	2016.	2017.	2018.	2019.
<i>Novčani tok iz redovnih aktivnosti</i>				
Dobit za godinu	(5.450)	2.110	5.882	2.211
Amortizacija	19.117	19.517	21.689	20.473
Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja od kupaca	466	2.137	4.585	894
Trošak ispravka vrijednosti zaliha	378	69	714	179
Neto (dobit/gubitak) od prodaje nekretnine, postrojenja i opreme	158	(48)	1	-
Kamatni prihodi	(10)	(2)	(3)	-
Kamatni trošak	5.874	5.957	5.666	4.376
Učinak promjene tečaja	(229)	160	(718)	146
	20.304	29.900	37.727	28.279
Smanjenje zaliha	7.345	5.179	(1.228)	336
Povećanje potraživanja od kupaca	(15.004)	(5.767)	(13.642)	8.262
Smanjenje ostalih potraživanja	263	(23)	239	374
Povećanje obveza prema dobavljačima	1.917	(16.140)	6.447	(530)
Plaćene kamate	(5.535)	(6.350)	3.657	1.609
Smanjenje ostalih obveza	(2.813)	2.203	(6.764)	(4.436)
Neto novčani tok korišten iz	6.477	9.002	26.435	33.894

redovnih aktivnosti				
<i>Novčani tok iz investicijskih djelatnosti</i>				
Nabava dugotrajne imovine	(15.964)	(12.073)	(3.055)	(11.071)
Smanjenje/povećanje predujma za dugotrajnu imovinu	3.139	2.363	(1.836)	1.986
Smanjenje/povećanje depozita, danih kredita i pozajmica	101	-	-	(36)
Primici od kamata	9	2	2	-
Primitak od prodaje nekretnine, postrojenja i opreme	-	82	-	-
Neto novčani tok korišten u investicijskim djelatnostima	(12.715)	(9.626)	(4.889)	(9.121)
<i>Novčani tok iz financijskih djelatnosti</i>				
Primici po kreditima	23.602	42.886	11.715	4.960
Otplate po kratkoročnim kreditima	(14.204)	(26.069)	(36.761)	(35.653)
Neto novčani tok ostvaren u financijskim djelatnostima	9.398	16.817	(25.046)	(30.693)
Neto novčani tok	3.161	16.193	(3.500)	(5.920)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	1.545	4.706	20.899	17.399
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	4.706	20.889	17.399	11.479
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	3.161	16.193	(3.500)	(5.920)

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Iz tablice je vidljivo da je neto novčani tok u 2016 – oj godini bio pozitivan iznosio je 3.161.000 kuna, 2017. godine također je bio pozitivan i iznosio je 16.193.000 kuna. Dok je 2018. i 2019. godine bio negativan, a iznosio je 3.500.000 kuna za 2018. godinu i 5.920.000 za 2019. godinu. Pozitivan neto novčani tok kroz sva razdoblja poduzeće ostvaruje samo iz redovnih djelatnosti, dok je kod financijskih djelatnosti neto novčani tok kroz promatrano razdoblje negativna

5. Analiza financijskih omjera

Uz već prikazanu horizontalnu i vertikalnu analizu, financijska izvješća mogu se pratiti analizom financijskih omjera (pokazatelja). „Kako bi se dobro poslovalo potrebno je zadovoljiti kriterije sigurnosti i uspješnosti. Sigurnost poslovanja mjeri se pokazateljem likvidnosti i zaduženosti dok učinkovitost poslovanja utvrđuje se pokazateljima ekonomičnosti i profitabilnosti. Sigurnost i uspješnost utvrđuje se pokazateljima aktivnosti“ (Crnković, Mijoč, Mahaček 2020:129;130). Pokazatelji koji su odabrani za analizu u ovome radu su:

- omjeri likvidnosti
- omjeri zaduženosti
- omjeri aktivnosti
- omjeri ekonomičnosti
- omjeri profitabilnosti

5.1. Omjer likvidnosti

Crnković, Mijoč, Mahaček (2010) tumače da se pokazatelji likvidnosti ili omjeri likvidnosti koriste za mjerenje sposobnosti poduzeća da podmiruje svoje kratkoročne obveze. Najčešći pokazatelji likvidnosti su:

- koeficijent trenutne likvidnosti – predstavlja sposobnost poduzeća da novcem koji posjeduje podmiri kratkoročne obveze. Izračunava se tako da u brojnik uvrsti novac, a u nazivnik kratkoročne obveze, trebao bi biti 1;
- koeficijent tekuće likvidnosti – odgovara na pitanje može li poduzeće svoje kratkoročne obveze podmiriti iz kratkotrajne imovine, poželjno je da koeficijent bude veći od 2. Izračunava se na način da se u brojnik uvrsti novac kojemu se pribroje kratkotrajna potraživanja, a u nazivnik idu kratkoročne obveze;
- koeficijent ubrzane likvidnost – iz svog izračuna oduzima zalihe koje predstavljaju najmanje likvidan dio obrtnih sredstava. Izračunava se tako da u brojnik stavljamo kratkotrajnu imovinu od koje oduzimamo zalihe, a u nazivnik kratkoročne obveze trebao bi biti barem 1 ili veći;
- koeficijent financijske stabilnosti – omjer koji prikazuje koliko se dugotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora. Kod izračuna ovog koeficijenta u brojnik ide

dugotrajna imovina a u nazivnik kapital kojem se dodaju dugoročne obveze. Trebao bi biti manji od 1 jer je poduzeće onda likvidnije.

Tablica 8. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Kandit d.o.o. u razdoblju 2016. do 2019. godine

Pokazatelji likvidnosti	2016.	2017.	2018.	2019.
KOEFICIJENT TRENUTNE LIKVIDNOSTI	0,040	0,191	0,157	0,106
KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI	0,973	1,186	1,225	1,104
KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI	0,677	0,914	0,951	0,829
KOEFICIJENT FINANCIJSKE STABILNOSTI	1,016	0,906	0,880	0,938

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Iz tablice je vidljivo da je koeficijent trenutne likvidnosti u svim godinama manji od 1. To znači da raspoloživa novčana sredstva nisu dostatna za podmirenje kratkoročnih obveza. Koeficijent tekuće likvidnosti u 2016 – oj godini iznosi 0,973 što nije u skladu s standardnom veličinom ovog pokazatelja. U ostalim godinama koeficijent prelazi 1, tako je 2017. godine koeficijent bio 1,186, 2018. godine 1,225, dok je 2019. godine bio 1,104. Iz tih podataka može se zaključiti kako poduzeće ne može podmiriti svoje kratkoročne obveze iz kratkotrajne imovine, no to ne mora nužno značiti da poduzeće nije likvidno.

5.2. Omjeri zaduženosti

Pokazatelj ili omjer zaduženosti je pokazatelj koji prikazuje koliko je neko poduzeće zaduženo. Neki od pokazatelja zaduženosti koji su odabrani za analizu su:

- koeficijent zaduženosti – prikazuje koliko je imovine financirano tuđim sredstvima. Izračunava se tako što se u brojnik upisuju ukupne obveze, a u nazivnik ukupna imovina, trebao bi biti manji od 0,50;
- koeficijent vlastitog financiranja – pokazatelj koji govori koliko se imovine financira iz vlastitih sredstava. Izračunava se tako da se podijele kapital i rezerve s imovinom, trebao bi biti veći od 0,50;

- koeficijent financiranja – izračunava se tako da u brojnik idu ukupne obveze, a u nazivnik kapital i rezerve, trebao bi biti jednak ili veći od 1;
- stupanj pokrića I – računa se na način da se glavnica dijeli s dugotrajnom imovinom;
- stupanj pokrića II – izračunava se tako da se u brojnik uvrsti glavnica kojoj se dodaju dugoročne obveze i to se sve podijeli s dugotrajnom imovinom.

Tablica 9. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Kandid d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine

Pokazatelji zaduženosti	2016.	2017.	2018.	2019.
KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI	0,726	0,724	0,688	0,652
KOEFICIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA	0,274	0,276	0,312	0,348
KOEFICIJENT FINANCIRANJA	2,653	2,621	2,203	1,873
STUPANJ POKRIĆA I	0,627	0,658	0,706	0,755
STUPANJ POKRIĆA II	1,184	1,303	1,299	1,229

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Koeficijent zaduženosti trebao bi biti manji od 0,50, a iz tablice je vidljivo da kod analiziranog poduzeća on odstupa od standarda. Za 2016. godini koeficijent iznosio 0,726, a za 2019. godinu 0,652. Taj podatak govori da poduzeće više od polovine svoje imovine financira iz tuđih izvora. Također i kod koeficijenta vlastitog financiranja poduzeće odstupa od standarda, najbliže standardu poduzeće je bilo 2019. godine, kada je koeficijent vlastitog financiranja bio 0,348. Kod koeficijenta financiranja poduzeće je u skladu sa standardnom veličinom koja treba biti 1 ili veće, najveći koeficijent poduzeće je imalo u 2017 – ož godini, a iznosio je 2,621. Kod stupnja pokrića nema standarda, ali bitno je naglasiti da povećanjem vrijednosti ovih koeficijenata smanjuje se zaduženost i povećava likvidnost.

5.3. Omjeri aktivnosti

„Pokazatelji aktivnosti nazivaju se i koeficijenti obrtaja. Pomoću pokazatelja aktivnosti utvrđuje se koliko se efikasno koriste resursi društva u poslovnom procesu. Istovremeno, navedeni pokazatelji prikazuju koliko brzo imovina cirkulira u poslovno procesu“ (Crnković, Mijoč, Mahaček 2010:132). Omjeri aktivnosti koji su odabrani za ovu analizu su:

- koeficijent obrta ukupne imovine – izračunava se tako da se u odnos stavlja ukupan prihod i ukupna imovina;
- koeficijent obrta kratkotrajne imovine – ovaj pokazatelj u odnos stavlja ukupne prihode i kratkotrajnu imovinu;
- koeficijent obrta potraživanja – računa se na način da se u brojnik upisuju prihodi od prodaje, a u nazivnik potraživanja. Ukoliko ovaj koeficijent ima tendenciju rasta to znači da je potrebno manje da se naplate potraživanja;
- trajanje naplate potraživanja (dani) – pokazuje koliko je dana potrebno da poduzeće naplati svoja potraživanja, izračunava se tako da se koeficijent obrta potraživanja dijeli s brojem dana u godini.

Tablica 10. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Kandid d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2019. godine

Pokazatelji aktivnosti	2016.	2017.	2018.	2019.
KOEFICIJENT OBRTA UKUPNE IMOVINE	0,899	0,948	0,845	0,911
KOEFICIJENT OBRTA KRATKOTRAJNE IMOVINE	2,502	2,378	1,983	2,210
KOEFICIJENT OBRTA POTRAŽIVANJA	3,725	3,851	3,013	3,336
TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA (dani)	97,989	94,772	121,122	109,423

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Iz tablice je vidljivo kako koeficijent obrta ukupne imovine varira. 2017. godine iznosio je 0,948 što pokazuje da se povećao u odnosu na 2016. godinu: a to znači da se prosječno trajanje cirkulacije sredstava u procesu smanjilo, odnosno javlja se pozitivan rast u poslovanju.

5.4. Omjeri ekonomičnosti

Crnković, Mijoč, Mahaček navode kako pokazatelji ekonomičnosti prikazuju ostvarenost prihoda po jedinici rashoda, utvrđuje ekonomičnost poduzeća. Prema standardima ovi pokazatelji ne bi trebali biti manji od 1. Pokazatelji koji su odabrani za ovu analizu su:

- ekonomičnost ukupnog poslovanja – izračunava se tako da se ukupni prihodi podijele s ukupnim rashodima;

- ekonomičnost poslovanja – u odnos stavlja prihode od prodaje s rashodima od prodaje;
- ekonomičnost financiranja – izračunava se tako da se u brojnik stavljaju financijski prihodi, a u nazivnik financijski rashodi.

Tablica 11. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Kandid d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2019. godine

Pokazatelji ekonomičnosti	2016.	2017.	2018.	2019.
EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA	0,981	1,007	1,022	1,008
EKONOMIČNOST POSLOVANJA	1,000	1,028	1,044	1,027
EKONOMIČNOST FINANCIRANJA	0,312	0,262	0,269	0,173

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Iz tablice je vidljivo kako je ekonomičnost ukupnog poslovanja u svim godinama veća od 1, osim 2016. godine kada je iznosila 0,981, što je malo ispod standarda. Ekonomičnost poslovanja je također u svim godinama veća od 1. Promatranjem ova dva pokazatelja analize vidljivo je da je poduzeće u promatranom razdoblju poslovalo ekonomično. Ekonomičnost financiranja u promatranom primjeru prikazuje da je ekonomičnost poduzeća kada je u pitanju ovaj pokazatelj negativna, to jest da poduzeće ne može pokriti financijske rashode jer ostvaruje manje financijske prihode.

5.5. Omjeri profitabilnosti

Glavni cilj poduzeća je profit. Poduzeća bi trebala na što efikasniji način i uz minimalne resurse stvarati veće koristi, a samim time i veći profit. Upravo omjeri profitabilnosti prikazuju efikasnost poduzeća. Omjeri profitabilnosti analizirani u ovom radu su:

- neto profitna marža – izračunava se na način da se u brojnik upisuje neto dobit i kamate, a u nazivnik ukupni prihod;
- bruto profitna marža – u odnos stavlja dobit prije poreza (kojoj se pribrajaju kamate) i ukupni prihod;
- neto rentabilnost imovine – računa se tako da se podijeli neto dobit (plus kamate) s ukupnom imovinom;

- rentabilnost vlastitog kapitala – izračunava se na način da se u odnos stavi neto dobit i vlastiti kapital.

Tablica 12. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Kandit d.o.o. za razdoblje od 2016. godine do 2019. godine.

Pokazatelji profitabilnosti	2016.	2017.	2018.	2019.
NETO PROFITNA MARŽA	-0,019	0,007	0,009	0,007
BRUTO PROFITNA MARŽA	-0,019	0,007	0,022	0,008
NETO RENTABILNOST IMOVINE	-0,017	0,006	0,007	0,006
RENTABILNOST VLASTITOG KAPITALA	-0,062	0,023	0,024	0,017

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Fine dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Iz tablice je vidljivo da profitabilnost poduzeća varira u promatranom razdoblju. Kada je u pitanju pokazatelj neto profitna marža u 2017. godini profitabilnost poduzeća se povećala u odnosu na 2016., a iznosi je 0,007. Koeficijent bruto profitne marže u 2018. godini iznosi 0,022 što znači da se povećao u odnosu na 2017. godinu. Koeficijent neto rentabilnost imovine 2019. godine smanjila se u odnosu na 2018. godinu, a iznosi 0,006. Kod ove vrste pokazatelja povećanje vrijednosti koeficijenta označava povećanje profitabilnosti u promatranj godini u odnosu na prethodnu.

6. Zaključak

Financijska izvješća predstavljaju temelj za analizu poslovanja, stoga kao cilj financijskog izvješća može se navesti da pruža unutarnjim i vanjskim korisnicima informacije o uspješnosti poduzeća, financijskom položaju i promjenama društva. Korisnici na temelju analize financijskih izvješća mogu uočiti nedostatke i donositi odluke za daljnje poslovanje. Temeljna financijska izvješća koja su poduzeća dužna sastavljati prema zakonu su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijska izvješća.

Na temelju financijskih izvještaja promatranog poduzeća Kandid d.o.o. vidljivo je da temeljni kapital poduzeća iznosi 129.000.000 kuna. Poduzeće prve promatrane 2016. godine posluje s gubitkom od 5.450.000 kuna, dok ostale godine poduzeće ostvaruje dobit.

Horizontalnom i vertikalnom analizom bilance može se doći do zaključka kako poduzeće kroz promatrano razdoblje smanjuje vrijednost dugotrajne imovine. Osim toga može se zaključiti kako su kroz promatrano razdoblje smanjivale dugoročne obveze, dok su kratkoročne u blagom porastu. Kod analize likvidnosti može se primijetiti kako poduzeće ne može podmiriti svoje kratkoročne obveze iz kratkotrajne imovine, no to ne mora nužno značiti da poduzeće nije likvidno. Iz omjera zaduženosti može se zaključiti kako poduzeće veći dio svoje imovine financira iz tuđih izvora. Promatranjem ekonomičnosti poslovanja i ekonomičnosti ukupnog poslovanja vidljivo je da je poduzeće u promatranom razdoblju poslovalo ekonomično. Ekonomičnost financiranja u promatranom primjeru prikazuje da je ekonomičnost poduzeća kada je u pitanju pokazatelj ekonomičnost financijskog poslovanja negativna, to jest da poduzeće ne može pokriti financijske rashode jer ostvaruje manje financijske prihode.

Literatura

- Baica, Z., Guzić, Š., Jurković, M. (1999). Poduzetničko računovodstvo. Zagreb: TEB
- Crnković, L., Mijoč, I., Mahaček, D. (2010). Osnove revizije. Osijek : Ekonomski fakultet u Osijeku
- Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever Mališ, S., Ježovita, A., Žager, L. (2020). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
- Zelenika, R. (2000). Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Rijeka: Ekonomski fakultet u Rijeci.
- Kandit d.o.o. (2021). Kandit. Dostupno na: <https://www.kandit.hr/hr/naslovna/> [pristupljeno 26. lipnja 2021.]
- Registar godišnjih financijskih izvješća (2021). Godišnja financijska izvješća poduzeća Kandit d.o.o. Dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do> [pristupljeno 26. lipnja 2021.]

Popis tablica

Tablica 1. Bilanca poduzeća Kandit d.o.o.za razdoblje od 2016. do 2019. godine.

Tablica 2. Horizontalna analiza bilance za poduzeća Kandit d.o.o.u razdoblje od 2016. do 2019. godine.

Tablica 3. Vertikalna analiza poduzeća Kandit d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2019. godine.

Tablica 4. Račun dobiti i gubitka poduzeća Kandit d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine.

Tablica 5. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Kandit d.o.o. od 2016. do 2019. godine.

Tablica 6. Vertikalna analiza Računa dobiti i gubitka poduzeća Kandit d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine

Tablica 7. Izvještaj o novčanom toku poduzeća Kandit d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine.

Tablica 8. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Kandit d.o.o. u razdoblju 2016. do 2019. godine

Tablica 9. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Kandit d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2019. godine.

Tablica 10. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Kandit d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2019. godine.

Tablica 11. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Kandit d.o.o. za razdoblje od 2016. do 2019. godine.

Tablica 12. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Kandit d.o.o. za razdoblje od 2016. godine do 2019. godine.